

6. Novak V., Mostenska T., Iliencko O., Danilova E. Organizational Behavior. Textbook. – K.: Condor-Publishing house, 2015. – 478 c.

Стаття надійшла до редакції 15.09.2015

УДК 58.14

Кіндрат О.В., к.е.н., асистент (E-mail: olenakind@ukr.net)

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, Львів, Україна

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ СТІЙКІСТЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ГОСПОДАРСЬКОЇ СИСТЕМИ

Досліджуються пріоритетні напрями політики державного регулювання та управління стійкістю фінансово-економічного стану господарських систем деревообробної та целюлозно-паперової галузі промисловості України, однієї з небагатьох, яка має свої внутрішні сировинні та трудові ресурси; має великі перспективи. Аналізуються ряд заходів, які необхідно здійснювати державі, що дозволить залучати капітал та ефективно розвиватись підприємствам даної галузі. Особливу увагу приділено методам та інструментам державного регулювання та управління. Встановлені умови, що дозволять покращити розвиток аналізованої галузі.

Ключові слова: пріоритети, стійкість фінансово-економічного стану, господарська система, державне регулювання, управління, аналіз, методи, інструменти, концепція.

УДК 58.14

Киндрат Е. В. к.е.н., асистент

Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С. З. Гжицкого

ФОРМИРОВАНИЕ СТРАТЕГИЧЕСКИХ ПРИОРИТЕТОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И УПРАВЛЕНИЯ УСТОЙЧИВОСТЬЮ ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ХОЗЯЙСТВЕННОЙ СИСТЕМЫ

Исследуются приоритетные направления политики государственного регулирования и управления устойчивостью финансово-экономического состояния хозяйственных систем деревообрабатывающей и целлюлозно-бумажной отрасли промышленности Украины, одной из немногих, которая имеет свои внутренние сырьевые и трудовые ресурсы; имеет большие перспективы. Анализируются ряд мер, которые необходимо осуществлять государству, что позволит привлечь капитал и эффективно развиваться предприятиям данной отрасли. Особое внимание уделено методам и инструментам государственного регулирования и управления. Установлены условия, которые позволят улучшить развитие рассматриваемой отрасли.

Ключевые слова: приоритеты, устойчивость финансового состояния, хозяйственная система, государственное регулирование, управление, анализ, методы, инструменты, концепция.

UDC 58.14

Kindrat O. V. Ph. D. in Economic Sciences, assistant
*Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies
named after S. Z. Gzhytskyj*

**FORMATION OF STRATEGIC PRIORITIES OF REGULATION AND
MANAGEMENT OF STABILITY OF FINANCIAL AND ECONOMIC
CONDITION OF ECONOMIC SYSTEMS**

We study the policy priorities of state regulation and control of stability of financial and economic condition of the woodworking and pulp and paper industry of Ukraine, one of the few that has its own internal raw material and labor resources; has great prospects. Analyzed a number of measures that need to implement a state that will effectively raise capital and develop businesses in the industry. Special attention is paid to the methods and tools of state regulation and control. Set terms that will allow to improve the development of the analysable industry.

Key words: *priorities, stability of financial and economic conditions, economic system, government regulation, management, analysis, methods, tools, conception.*

Постановка проблеми. Посилення кризових проявів в національній економіці ускладнює динамічну життєздатність та спроможність самостійної реалізації фінансово-економічної діяльності більшості суб'єктів господарювання та навіть цілих галузевих комплексів, робить їх більш залежними від державної підтримки і реалізації для цього адекватних механізмів, інструментів та засобів регулювання економічних процесів.

Деревообробна і целюлозно-паперова промисловість одна з небагатьох в Україні галузь реального сектору економіки, де використовуються вітчизняні сировинні та трудові ресурси. Дана має великі перспективи. Потрібно перш за все прийняти ряд заходів, які б дозволили залучити капітал та ефективно розвиватись. Негативними складовими, які погіршують конкурентоспроможність деревообробної і целюлозно-паперової продукції вітчизняних підприємств промисловості необхідно вважати велику залежність від імпорту обладнання для її виробництва, низьку частку промисловості в загальному обсязі ВВП, порівняно з зарубіжними країнами, складне фінансове становище підприємств, невеликі обсяги інвестицій в галузь, в т.ч. й за державними цільовими програмами. Одним з пріоритетних завдань для країни має стати створення сприятливих умов для швидкого та збалансованого розвитку даної галузі. Тому в статті зроблено низку пропозицій державного регулювання деревообробної та целюлозно-паперової галузі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Розвиток теоретико-наукових базових засад оцінно-аналітичних систем, адекватних для розробки системної управлінської практики і відповідних концепцій (парадигм) менеджменту стійкого функціонування економічних суб'єктів та галузей економіки, знайшли розкриття у працях В. Ф. Гамалій [1], О. М. Гончаренко [2], С. Я. Єлецьких [3], В. М. Зарубінський [4], О. В. Іваницька, В. Л. Іванов, Н. І. Климова, Л. Ю. Наумова [6].

У тематичних дослідженнях переважно робляться аргументовані висновки про «практично відсутні розробки механізму формування та реалізації стратегії забезпечення фінансової стійкості вітчизняних ділових одиниць» [7, с. 6], а також відсутність в Україні «єдиної моделі, яка б давала змогу кваліфіковано оцінити перспективний фінансовий стан та була б базою для прийняття адекватних антикризових рішень» [8, с. 6]. З наведених причин науковцями робиться висновок,

що «однією із найпоширеніших причин зниження рівня фінансової стійкості підприємства є втрата управлінським персоналом контролю над ним» [5, с. 123].

Мета статті. Визначити пріоритетні напрями державного регулювання стійкістю фінансово-економічного стану господарських систем деревообробної та целюлозно-паперової галузі промисловості України.

Виклад основного матеріалу. Функціонування господарської системи галузі формально можна розкрити через реалізацію усіх її виробничих і фінансово-економічних функцій, продуктивне використання (здіяння) наявних економічних ресурсів, зміну станів (фінансово-економічна позиція, рівень конкурентоспроможності, інвестиційна привабливість, кредитоздатність тощо) у часовому просторі.

Загальновідомо, що деревообробна та целюлозно-паперова галузь в рамках діючого законодавства не спроможна конкурувати не тільки на зовнішньому ринку, а й на внутрішньому. Вітчизняні виробники не в змозі задовольнити свої потреби.

Відтак, ми вважаємо, що такий стан справ слід змінити. Необхідна системна, комплексна і виважена державна політика. Її першорядним завданням є визначення стратегічних пріоритетів державного регулювання та управління в цій сфері. На нашу думку, в складних трансформаційних і післякризових умовах органам державного управління потрібно реалізувати комплекс заходів, зорієнтованих на підтримку фінансово-економічного стану як окремих суб'єктів господарювання, так і господарських комплексів у цілому. Важливо, щоб така політика була системною і передбачала різні джерела формування фінансово-економічного забезпечення деревообробної та целюлозно-паперової галузі промисловості України (рис. 1).

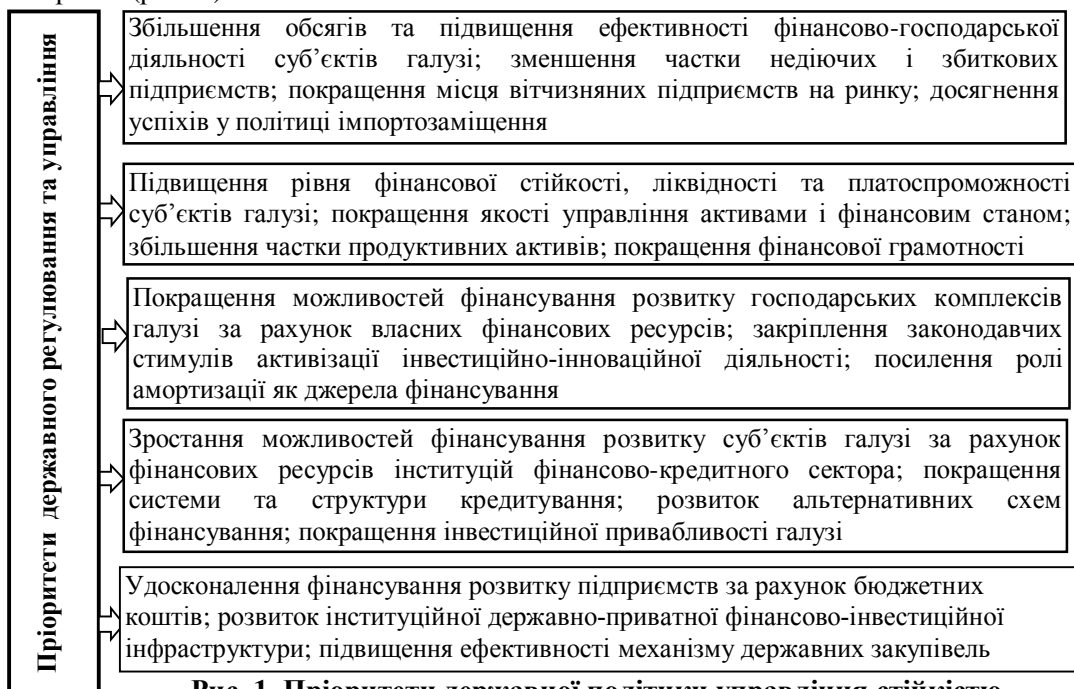

Рис. 1. Пріоритети державної політики управління стійкістю фінансово-економічного стану господарської системи деревообробної і целюлозно-паперової галузі промисловості України

За результатами аналізу, що ми дійшли висновку, що найменш забезпеченою є фінансова складова стійкості господарської системи деревообробної і целюлозно-паперової галузі. Тому стратегічні пріоритети ми зорієнтували саме на покращення фінансового стану підприємств галузі.

Пріоритетним завданням економічної політики держави повинен стати раціональний перерозподіл фінансових ресурсів між різними рівнями бюджетної системи з метою створення сприятливих умов для розвитку галузі.

Нами запропоновано п'ять пріоритетних напрямів, два з яких стосується збільшення обсягів діяльності, підвищення її ефективності та посилення стійкості і ліквідності; інші три – залучення фінансів з різних джерел (зокрема: власного капіталу, суб'єктів інфраструктури фінансового ринку, бюджетних коштів).

Зміст і структура організаційно-економічного механізму, що застосовується державою для управління розвитком господарських систем, значною мірою визначається динамікою зовнішнього середовища, зміною інститутів держави, їх функцій, компетенцій та можливостей. В умовах сучасної української економіки достатньо очевидно є залежність макроекономічної стабілізації від потенціалу стійкості фінансово-економічного стану економічних суб'єктів відповідного виду економічної діяльності.

З теоретичної точки зору загальна ефективність управління підприємством зазвичай характеризується рівнем обґрунтованості методології для вирішування конкретних завдань, тобто визначенні адекватних підходів, встановлення відповідно до ситуації принципів і вироблення адаптивних методів, які в сукупності формують концепцію управління. З точки зору управління стійкістю фінансово-економічного стану важливим є акцентація на функціях управління, тобто конкретних формах цілеспрямованого впливу на економічну систему з урахуванням реальних ситуацій з метою отримання конкретного результату. На табл. 1 нами відображено пропозиції щодо методів та інструментів державного регулювання та управління стійкістю фінансово-економічного стану господарських систем.

Таблиця 1

Методи та інструменти державного регулювання фінансово-економічної стійкості галузевої господарської системи		
Адміністративні	Економічні	Індикативно-планові
Законодавчі норми щодо регулювання підприємницької діяльності, рішення організаційно-розпорядчого і організаційно-рекомендаційного характеру, ліцензування, сертифікація, мотивації, санкції, квотування	Бюджетування, оподаткування, грошово-кредитні механізми, державні та регіональні інвестиції в розвиток галузі	Стратегія і програми державної і регіональної політики розвитку галузі

Реально оцінюючи стан вітчизняної економіки та суспільно-політичну ситуацію в державі ми пропонуємо ефективніше використовувати такі засоби державного регулювання і управління стійкістю: зокрема в межах бюджетування – пропозиції щодо державної підтримки деревообробної і целюлозно-паперової галузі (а саме: пільгові кредитні та інвестиційні програми засобом державного фінансування).

Щодо стратегій та програм ефективними будуть різні засоби, такі як наприклад державно-приватне партнерство, договори-концесії, створення кластерів і це все повинно бути передбачено в стратегіях і програмах розвитку галузі.

В межах адміністративних інструментів ми пропонуємо ширше і ефективніше використовувати державне замовлення.

На наш погляд, в цілях підвищення ефективності державного планування економічного розвитку на галузево-секторальному рівні в Україні слід розробити та реалізувати Концепцію державної політики забезпечення стійкості фінансово-економічного стану господарської системи. На основі цього програмного документу, де будуть закладені основоположні принципи положення і аспекти, доцільно в подальшому сформулювати систему документів планування процесів посилення стійкості фінансово-економічного стану господарських систем реального сектору економіки, тобто державну та регіональні стратегії, обласні і місцеві програми.

Оскільки в такій системі положення Концепції стануть визначальними та на їх основі і принципах формуватимуться постулати програмних документів нижчих рівнів важливо, щоб в Концепції були вірно і чітко прописані її ключові елементи, якими є мета державної політики, її цілі та завдання, принципи і напрями реалізації, механізми та інструменти, ресурсне забезпечення.

Метою Концепції є визначення основних засад, напрямів і механізмів реалізації державної політики в аналізованій сфері, а очікувані результати, враховують внутрішню функціональну структуру фінансово-економічної системи галузі.

Реалізація даної Концепції повинна відбуватися із дотриманням відповідних принципів, зокрема: основою державної політики повинно стати забезпечення стійкості фінансово-економічного стану господарської системи реального сектору національної економіки; нормативно-правова база регулювання стійкості фінансово-економічного стану господарської системи на всіх рівнях державного управління; взаємної відповідальності суб'єктів макро- та мікрорівня; боротьба з корупцією та монополізацією; ефективність державної політики щодо розподілу бюджетних коштів; проведення прозорої та виваженої державної політики у сфері стійкості фінансово-економічного стану господарської системи; заохочення до провадження інноваційної діяльності, сприяння технологічній модернізації та забезпеченню конкурентоспроможності та пристосованості реального сектора економіки до складних сучасних економічних реалій.

Висновки. У статті підсумовано, що для недопущення зниження рівня та забезпечення таким чином довгострокової стійкості фінансово-економічного стану господарських систем органам державного управління потрібно здійснювати систематичну реалізацію пропонованих регулюючих заходів. Стратегічними пріоритетами державної політики визначені: збільшення обсягів та підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності суб'єктів галузі; підвищення рівня їх фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності; покращення можливостей фінансування розвитку господарських комплексів галузі за рахунок власних фінансових ресурсів; зростання можливостей фінансування фінансово-економічної діяльності суб'єктів галузі за рахунок фінансових ресурсів інституцій фінансово-кредитного сектора; удосконалення фінансової підтримки за рахунок бюджетних коштів та інституційної державно-приватної фінансово-інвестиційної інфраструктури.

Література

1. Гамалій В. Ф. Методика оцінки та аналізу динаміки фінансового стану підприємств / В. Ф. Гамалій, М. М. Загреба // Бізнес Інформ . – 2012. – №4.
2. Гончаренко О. М. Дослідження факторів, що впливають на стійкість розвитку підприємства / О. М. Гончаренко // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць Одеського державного економічного університету. – 2010. – № 40. – С. 36–40.
3. Елецких С. Я. Управление финансовой устойчивостью предприятия: теория и методология: Монография / С. Я. Елецких. – Краматорск: ДГМА, 2010. – 180с.
4. Зарубінський В. М. Фінансове управління підприємством : принципи, методи та інструменти / В. М. Зарубінський, М. І. Демьянов, С. Я. Кушлик, І. В. Семеренко // Актуальні проблеми економіки . – 2009. – № 1 (91). – С. 171–175.
5. Заюкова М. С. Теорія фінансової стійкості підприємства: [монографія] / М. С. Заюкова, О. В. Мороз, О. О. Мороз та ін.; за ред. М. С. Заюкової. – Вінниця : Універсум, 2004. – 155 с.
6. Наумова Л. Ю. Фінансова стійкість підприємств та її забезпечення в трансформаційній економіці України: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит / Л. Ю. Наумова. – ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», 2008. – 18с.
7. Плиса В. Й. Стратегія забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання в економіці України: [монографія] / В. Й. Плиса, І. І. Приймак. – Львів : Видавництво Н.Н.ВК «АТБ», 2009. – 144 с.
8. Федорук О. В. Методичні основи діагностики імовірності банкрутства підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами / О. В. Федорук. – Національний транспортний університет, 2011. – 20 с.

Стаття надійшла до редакції 8.09.2015

УДК 631.3 : 681.3

Козій Б. І., к. т. н., професор, **Степанюк О. І.**, к. фіз.-мат. н., доцент[©]

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, Львів, Україна

**МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ОЦІНКИ ВПЛИВУ
СТАНУ БУДІВЕЛЬ, ВНУТРІШНЬОГО ОБЛАДНАННЯ ТА МЕХАНІЗМІВ
НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТВАРИН**

При інтенсивному веденні певної галузі тваринництва слід пам'ятати, що лише здорова, належно утримувана тварина може проявити максимальну продуктивність, яка зумовлена її спадковістю. Реальна продуктивність тварини буде децю меншою від максимальної за рахунок деякого коефіцієнта зменшення продуктивності, величина якого залежить від факторів зовнішнього середовища. Оскільки на здоров'я тварини впливають різноманітні фактори середовища, виникає потреба створення методики врахування сумарного ефекту такого впливу. В даній статті пропонуються можливі підходи до оцінки впливу стану будівель, внутрішнього обладнання та механізмів як сукупності факторів, які впливають на продуктивність тварин. Пропонується методика побудови математичної моделі для знаходження коефіцієнта такого впливу та способи його обчислення засобами табличного процесора Excel на прикладі тваринницького приміщення та комплексу машин для механізації ферм великої рогатої худоби.